

Lexoi Femijes Tuaj!

Lexoi femijes tuaj shpesh
 Eshte njezet minuta kenaqesi
 Eshte njezet minuta drite e henes
 Dhe njezet minuta diell
 Njezet minuta stil te vjeter
 Njezet minuta stil te ri
 Lexoi femijes tuaj shpesh
 Dhe
 Femija juaj do te lexoje per ju!

(adaptuar prej, Lexoi Lepurushit Tend, nga Rosemary Wells)

Librarite Publike Worcester
Libraria Kryesore
Salem Square
508.799.1655

Dega Great Brook Valley
87 Tacoma Street
508.799.1729

Dega Greendale
470 W. Boylston Street
508.799.1687

Udhezues per prinderit per literaturen e femijeve ne Internet

www.acs.ucalgary.ca/~dkbrown/

The Worcester Public Schools is an Equal Opportunity/Affirmative Action Employer/Educational Institution and does not discriminate regardless of race, color, gender, age, religion, national origin, marital status, sexual orientation, disability, or homelessness.
 The Worcester Public Schools provides equal access to employment and the full range of general, occupational and vocational education programs. For more information relating to Equal Opportunity/Affirmative Action contact
 Stacey DeBoise Luster, Human Resource Manager, 20 Irving Street, Worcester, MA 01609, 508-799-3020.
 Please call the main office at the school if you would like this document translated into a language other than English.
 Por favor, contate a secretaria central da escola caso deseje que este documento seja traduzido para o português.
 Por favor, llame a la oficina central de la escuela si usted desea que este documento sea traducido al español.
 Ju lutem telefononi zyren qendrore te shkolles ne se deshironi ta kini kete dokument te perkthyer ne nje gjuhe tjeter pavec Anglishtes
 Xin gii đin thoi cho văn phòng nhà trường nếu quý vị muốn tài liệu này điiic dịch ra một ngôn ngữ khác hiiin tiếng Anh

SHKOLLAT PUBLIKE WORCESTER

Keshilla leximi per Familjet

LEXIM

DUKE MBJELLUR FARAT E NJOHURISE

Bebet dhe Femijet e Vegjel

Te sapo lindur deri ne 2 vjec

Asnjehere nuk eshte shume shpejt, te fillosh ti lexosh femijes tuaj. Bebet kenaqen kur degjojne zerin e nje prindi, edhe pse ato nuk kuptojne ndonje fjale. Ato e thithin gjuhen dhe vemendjen.

Mos u shqeteso! Nuk ka problem ne se femija juaj...

- kafshon librat ose i trajton keq ato ne fillim. Bebet i trajtojne librat si lodrat.
- humbet menjehere interesin ose hutohet lehte kur ju lexoni. Kalo ne nje faqe te preferuar.
- deshiron te lexosh te njejten histori disa here. Femijet mesojne nepermjet perseritjes.
- tregon pak interes ndaj leximit. Largoje librin, dhe lere femijen te zgjedhe nje tjetër.

Si mund te ndihmoni ju...

- lexoi me ze te larte bebes se vogel vetem per disa minuta. Lexoi me gjate bebes ose femijes me te rritur, qe deshiron te degjoje.
- tregoi emrat e gjerave ne pikturat e librave. Kur femija meson te flase, pyete ate qe te “tregojte dhe thote “ emrat e atyre qe shikon.
- gjej cdo dite kohe per lexim, duke e bere ate pjese te rutines kur femija shkon ne kravat.
- recitoi rime cerdhe dhe kendoi kenge. Rima e ndihmon femijen te zhvilloje veshin per gjuhen.
- shko ne library ose dyqan librash me femijen per te zgjedhur libra.

Sygjerime per raftin e librave, zgjidh...

- prej cope, sintetike, dhe libra qe jane te durueshem per femijet.
- libra me objekte te njohura per ti emeruar.
- histori te thjeshta rreth eksperiencave te perditshme te nje femije.
- nje koleksion te Nenes Pate ose rima te tjera per cerdhe.

Parashkolloret

Mosha 3 deri ne 5

Parashkolloret jane ne dijeni te shkronjave rreth e rrotull tyre, si dhe ato ne leter. Ata mund te pretendojne te lexojne libra te preferuar. Ky “ pretendim i te lexuarit” ndihmon ne vendosjen e bazave per leximin e vertete,ne menyre qe ata te fillojne te mendojne per vehten e tyre si lexues.

Mos u shqeteso! Nuk ka problem ne se femija juaj...

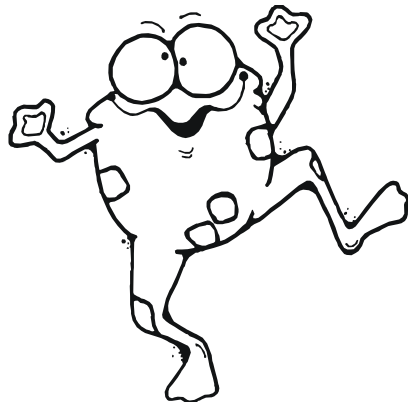
- ben shume pyetje, ndersa jeni duke lexuar: Femijet mesojne duke biseduar rreth librave.
- nuk mund te rri ulur per nje kohe te gjate. Disa femije degjojne me mire kur jane duke vizatuar ose kur luajne me lodra.
- shkruan geramat ose fjalet mbrapc. Parashkolloret akoma e kane kete prirje.
- preferon informacion nga librat me histori. Shume femije kane kete preference!

Si mund te ndihmoni ju...

- inkurajoje femijen te rri me, ty kur ti lexon. Ndalo, qe ai/ajo te vazhdoje rimen e fjaleve ose te perserisi rreshtin: “Une do shfry, une do pellcas...”
- bej pyetje te hapura, pa ndonje pergjigje fikse, si “Cfare mendoni ju do te ndodhi me vone? Ose “Pse mendon ti e beri ai ate?”
- shoqeroje fjalen me gisht kur e lexon me ze te larte. Kjo ndihmon parashkollorin te lidhe fjalen e shkruar me fjalen e thene.
- Ne se femija juaj ka interes te mesoje geramat e alfabetit, atehere vere ate te tregojte geramat, qe ai/ajo njeh.

Sygjerim i raftit te librave, zgjidh...

- libra me koncepte, si libra me numurime dhe libra te A-B-Cse.
- “libra me shembuj” me rime dhe perseritje.
- histori te thjeshta dhe te parashikuara.
- libra informacioni me figura.

Se-Shpejti-do-te-Jene-Lexues

Para-kopshtit deri ne klasen e I

Femijet “se shpejti-do-te-jene-lexues”, kur at ate njohim shumicen e germave te alfabetit dhe disa nga tingujt. Ata mund te pyesin, “Kjo do me thene cizme?” dhe tregojne nje fjale ne leter qe fillon me “c”. Ata mund te ritregojne historine me me shume hollesi, dhe mund te perdorin gjuhen e librit, si p.sh. “Na ishte nje here.”

Mos u shqeteso! Nuk ka problem ne se femija juaj...

- duket sikur ka qene ne kete periudhe “pothuajse duke lexuar” per nje kohe te gjate.
- shkruan germa ose fjale, qe ju nuk mund ti deshifroni. Kerko qe femija ti lexoje ato.
- ngaterron geramat qe ngjajne me njera tjetren.

Si mund te ndihmoni ju...

- inkurajo femijen qe “se shpejti-do-te-jete-lexues” pa i bere presion apo shtyre, por duke e lejuar te zgjedhi vete materialet e leximit.
- rithekso geramat e emrave dhe tingujve. Luaj duke thene p.sh. Pema, “ Une gjeta nje gje qe fillon me tingullin ‘p’.... ose bej nje liste fjalesh qe femija juaj njeh dhe qe fillojne me tingullin ‘m’.
- shko ne disa vende dhe bej gjera te ndryshme me femijen. Njohurite dhe eksperiencat ndihmojne femijen te kuptoje fjalet qe se shpejti ai/ajo do ti lexoje.
- ve ne dispozicion te femijes shume letra, lapsa, bojra dhe nje vend te pershtatshem ku ai/ajo te shkruaj dhe te beje vizatim.

Sygjerim i raftit te librave, zgjidh...

- libra me piktura dhe histori me komplekse.
- libra me vjersha dhe rime per te treguar modelet e fjaleve.
- libra te lehte per tu lexuar me fjale qe femija mund ti njohi shpejt.
- libra informacioni ose revista per te shtuar njohurite.
- lexuesit Fillestare

Te Kopshtit deri ne klasen e 2

Fillestaret pengohen me fjalet qe nuk i njohin, duke i ndryshuar tingujt ose duke i marre me mend nga perdorimi i tyre ne fjali. Femijet ne kete periudhe te zhvillimit te leximit duhet te perparojne dhe shpesh ata mesojne me mire nepermjet perseritjes. Pasi te rilexojne nje fjali ose nje liber te thjeshte, ata do te njohin me teper fjale dhe do te lexojne me shtruar.

Mos u shqeteso! Nuk ka problem ne se femija juaj...

- nuk i njeh ose nuk i korigjon te gjitha gabimet.
- lexon pa shprehje. Kur te mesoje fjalen dhe te perqendrohet ne kuptimin e saj, femija do filloje dhe ta shprehi ate.
- ben gabime logjike ne shqiptim. Fillestaret i shqiptojne fjalet ashtu sic i degjojne ato.

Si mund te ndihmoni ju...

- lere femijen qe gradualisht te lexoje dhe ai/ajo me ze te larte. Ju lexoni nje fjali, paragraf ose faqe, pastaj eshte rradha e femijes.. Fillo lexo prap kur femija duket i lodhur ose i shkruajuar, qe leximi te vazhdoje te jete i kenaqshem dhe jo nje pune e veshtire per te.
- ne se femija nuk mund ta thote nje fjale, kaloje ate duke lexuar pjesen tjetër te fjalise, dhe gjej nje fjale tjetër me me kuptim.
- leri femijes shenime ne frigorifer, ne canten e tij/saj ose jastik qe ti lexoje.
- dergoje femijen ne library te marre libra rregullisht.

Sygjerim i raftit te librave, zgjidh...

- libra qe te lexohen me ze te larte dhe qe kane fjale me te veshtira.
- libra te lehte per tu lexuar, qe femija mund ti lexoje vete.
- gjini te ndryshme duke perfshire vjersha dhe histori te verteta

